

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

**SAŽETI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI ZA PERIOD
TOKOM GODINE KOJI JE ZAVRŠIO 31. MARTA 2018.**

(nerevidirani)

u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 34

Sarajevo, 24. aprila 2018. godine

Sadržaj

	Strana
Finansijski izvještaji	
Izveštaj o dobiti ili gubitku	1
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	2
Izveštaj o finansijskom položaju	3
Izveštaj o promjenama u kapitalu	4
Izveštaj o novčanim tokovima	5
Napomene uz sažete finansijske izvještaje	6 - 26

IZVJEŠTAJ O DOBITI ILI GUBITKU

(nerevidirani) (u hiljadama KM)	<i>za period</i>		
	Napomena	01/01- 31/03/2018. ⁽¹⁾	01/01- 31/03/2017.
Prihod od kamata		7.145	7.422
Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne finansijske imovine		(2.596)	(2.947)
Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka		1.398	1.041
NETO PRIHOD OD KAMATA	5	5.947	5.516
Prihod od provizija i naknada		4.053	3.025
Rashod od provizija i naknada		(162)	(128)
NETO PRIHOD OD PROVIZIJA I NAKNADA	6	3.891	2.897
Neto realizovani dobiti od prodaje finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		233	-
Neto (gubici) po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka na finansijsku imovinu	7	(670)	-
Neto (gubici) od kursnih razlika	8	(216)	(48)
Ostali prihodi		462	136
OPERATIVNI PRIHODI		9.647	8.501
Troškovi osoblja		(4.210)	(4.091)
Administrativni i ostali operativni troškovi	9	(2.059)	(1.499)
Deprecijacija i amortizacija		(523)	(484)
OPERATIVNI TROŠKOVI		(6.792)	(6.074)
NETO DOBIT ZA PERIOD		2.855	2.427

Napomene na stranama od 6 do 26 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

(1) Izvještaj o dobiti ili gubitku za period koji završava 31. marta 2018. godine odražava primjenu MSFI 9 od 1. januara 2018. godine. Za dodatne informacije o primjeni MSFI 9 pogledati Napomene 2 i 4 ovih nerevidiranih sažetih finansijskih izvještaja. Uredne informacije nisu prepravljene.

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

za period

(nerevidirani) (u hiljadama KM)

	01/01/ 31/03/2018. ⁽¹⁾	01/01/ 31/03/2017.
NETO DOBIT ZA PERIOD	2.855	2.427
Ostala sveobuhvatna dobit		
<i>Stavke koje se mogu naknadno prenositi u izvještaj o dobiti ili gubitku:</i>		
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju		
<i>Neto promjena u fer vrijednosti tokom perioda</i>	-	(28.071)
<i>Prenos u izvještaj o dobiti ili gubitku</i>	-	-
	-	(28.071)
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		
<i>Neto promjena u fer vrijednosti tokom perioda</i>	(5.167)	-
<i>Neto promjena u očekivanim kreditnim gubicima</i>	80	-
<i>Prenos u izvještaj o dobiti ili gubitku</i>	(233)	-
	(5.320)	-
Monetarno zlato		
<i>Neto promjena u fer vrijednosti</i>	(1.765)	13.248
	(1.765)	13.248
Ukupno ostali sveobuhvatni (gubitak)	(7.085)	(14.823)
UKUPNO SVEOBUHVAATNI (GUBITAK) ZA PERIOD	(4.230)	(12.396)

Napomene na stranama od 6 do 26 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

(1) Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za period koji završava 31. marta 2018. godine odražava primjenu MSFI 9 od 1. januara 2018. godine. Za dodatne informacije o primjeni MSFI 9 pogledati Napomene 2 i 4 ovih nerevidiranih sažetih finansijskih izvještaja. Uporedne informacije nisu prepravljene.

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU

(nerevidirani) (u hiljadama KM)	Napomena	<i>na dan</i>		
		31. mart 2018. ⁽¹⁾	1. januar 2018. ⁽¹⁾	31. decembar 2017.
IMOVINA				
Strana valuta u gotovini		245.504	236.402	236.402
Depoziti kod inostranih banaka	10	2.513.142	2.697.015	2.698.650
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju		-	-	6.202.071
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	11	7.922.217	7.473.857	-
Monetarno zlato		202.093	203.858	203.908
Ulaganja koja se drže do dospijeca		-	-	1.214.062
Specijalna prava vučenja u MMF-u		1.746	1.531	1.531
Ostala aktiva		11.687	11.626	11.656
Nekretnine i oprema		45.617	45.465	45.465
Nematerijalna imovina		1.124	1.072	1.072
Vlasnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		27.813	27.813	27.813
UKUPNO IMOVINA		10.970.943	10.698.639	10.642.630
OBAVEZE, KAPITAL I REZERVE				
Gotov novac u opticaju		4.342.748	4.319.360	4.319.360
Depoziti banaka		5.205.291	5.033.065	5.033.065
Depoziti Vlade i ostalih deponenata		704.365	624.708	624.708
Rezervisanja za obaveze i troškove		1.459	1.650	1.650
Ostale obaveze	12	12.666	11.212	11.212
Ukupno obaveze		10.266.529	9.989.995	9.989.995
Početni kapital		25.000	25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)		506.289	506.289	542.766
Specijalne rezerve		31.300	31.300	31.300
Rezerve fer vrijednosti		138.970	146.055	53.569
<i>Rezerve fer vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju</i>		-	-	93.120
<i>Rezerve fer vrijednosti – dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>		140.733	146.053	-
<i>Rezerve fer vrijednosti – vlasnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>		2	2	-
<i>Revalorizacijske rezerve – monetarno zlato</i>		(1.765)	-	(39.551)
Dobit za period		2.855	-	-
Ukupno kapital i rezerve		704.414	708.644	652.635
UKUPNO OBAVEZE, KAPITAL I REZERVE		10.970.943	10.698.639	10.642.630

Napomene na stranama od 6 do 26 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

(1) Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. mart 2018. godine odražava primjenu MSFI 9 od 1. januara 2018. godine. Za dodatne informacije o primjeni MSFI 9 pogledati Napomene 2 i 4 ovih nerevidiranih sažetih finansijskih izvještaja. Uporedne informacije nisu prepravljene.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU

	za period								
(nerevidirani) (u hiljadama KM)	Početni kapital	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Specijalne rezerve	Rezerve fer vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju	Rezerve fer vrijednosti – dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Rezerve fer vrijednosti – vlasnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Revalorizacijske rezerve/Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	Dobit za period	Ukupno
Stanje na dan 31. decembar 2017.	25.000	542.766	31.300	93.120	-	-	(39.551)	-	652.635
Prilagođavanje kod početne primjene MSFI 9 (Napomena 4)	-	(36.477)	-	(93.120)	146.053	2	39.551	-	56.009
Početno stanje na dan 1. januar 2018.	25.000	506.289	31.300	-	146.053	2	-	-	708.644
Ukupno sveobuhvatna dobit za period									
Dobit za period	-	-	-	-	-	-	-	2.855	2.855
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	(5.320)	-	(1.765)	-	(7.085)
	-	-	-	-	(5.320)	-	(1.765)	2.855	(4.230)
Stanje na dan 31. mart 2018. ⁽¹⁾	25.000	506.289	31.300	-	140.733	2	(1.765)	2.855	704.414
Stanje na dan 1. januar 2017.	25.000	537.892	31.300	111.597	-	-	(38.357)	-	667.432
Ukupno sveobuhvatna dobit za period									
Dobit za period	-	-	-	-	-	-	-	2.427	2.427
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	(28.071)	-	-	13.248	-	(14.823)
	-	-	-	(28.071)	-	-	13.248	2.427	(12.396)
Stanje na dan 31. mart 2017.	25.000	537.892	31.300	83.526	-	-	(25.109)	2.427	655.036

Napomene na stranama od 6 do 26 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

(1) Izvještaj o promjenama u kapitalu za period koji završava 31. marta 2018. godine odražava primjenu MSFI 9 od 1. januara 2018. godine. Za dodatne informacije o primjeni MSFI 9 pogledati Napomene 2 i 4 ovih nerevidiranih sažetih finansijskih izvještaja. Uporedne informacije nisu prepravljene.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

(nerevidirani) (u hiljadama KM)	Napomena	01/01 – 31/03/2018. ⁽¹⁾	za period 01/01 – 31/03/2017.
NOVČANI TOKOVI OD OPERATIVNIH AKTIVNOSTI			
Dobit za period		2.855	2.427
Usklađenja:			
Deprecijacija i amortizacija		523	484
Neto gubici po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka za dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		80	-
Neto realizovani (dobici) od prodaje dužničkih instrumenata mjenjenih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(233)	-
Prihodi od donacija		(33)	(33)
Rezervisanja za obaveze i troškove		(154)	-
Prihodi od kamata za dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(7.132)	-
Prihodi od kamata za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju i ulaganja koja se drže do dospjeća priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku		-	(7.416)
Neto novčani tokovi od operativnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i obavezama		(4.094)	(4.538)
Promjene na poslovnoj imovini i obavezama			
(Povećanje) depozita kod inostranih banaka		(193.034)	(526.589)
(Povećanje) / smanjenje ostale aktive		585	(4.136)
Povećanje gotovog novca u opticaju		23.388	7.581
Povećanje /(smanjenje) depozita		251.883	(282.523)
Povećanje ostalih obaveza		1.487	1.742
Isplata otpremnina		(37)	(54)
Neto novac od operativnih aktivnosti		80.178	(808.517)
NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
Kupovine nekretnina, opreme i nematerijalne imovine		(727)	(1.018)
Naplaćena glavica i kamata od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		686.747	-
Kupovine dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(1.309.725)	-
Prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		176.583	-
Naplaćena glavica i kamata od finansijske imovine raspoložive za prodaju		-	1.108.333
Kupovine finansijske imovine raspoložive za prodaju		-	(1.100.024)
Prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju		-	-
Naplaćena glavica i kamata od ulaganja koja se drže do dospjeća		-	2.445
Kupovine ulaganja koja se drže do dospjeća		-	(90.720)
Neto novac od investicijskih aktivnosti		(447.122)	(80.984)
Neto (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		(366.944)	(889.501)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		2.060.001	2.973.081
Novac i novčani ekvivalenti na kraju perioda	13	1.693.057	2.083.580

Napomene na stranama od 6 do 26 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

(1) Izvještaj o novčanim tokovima za period koji završava 31. marta 2018. godine odražava primjenu MSFI 9 od 1. januara 2018. godine. Za dodatne informacije o primjeni MSFI 9 pogledati Napomene 2 i 4 ovih nerevidiranih sažetih finansijskih izvještaja. Usporedne informacije nisu prepravljene.

NAPOMENE UZ SAŽETE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA PERIOD TOKOM GODINE KOJI JE ZAVRŠIO 31. MARTA 2018.

Napomena 1	Osnova za pripremu	6	Napomena 11	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	18
Napomena 2	Promjene računovodstvenih politika	8	Napomena 12	Ostale obaveze	18
Napomena 3	Buduće promjene računovodstvenih politika	12	Napomena 13	Novac i novčani ekvivalenti	19
Napomena 4	Uticaj promjena računovodstvenih politika	12	Napomena 14	Aranžman valutnog odbora	19
Napomena 5	Neto prihod od kamata	16	Napomena 15	Upravljanje finansijskim rizicima	20
Napomena 6	Neto prihod od provizija i naknada	17	Napomena 16	Mjerenje fer vrijednosti	22
Napomena 7	Neto (gubici) po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka na finansijsku imovinu	17	Napomena 17	Vanbilansne stavke	24
Napomena 8	Neto (gubici) od kursnih razlika	18	Napomena 18	Događaji poslije datuma izvještavanja	26
Napomena 9	Administrativni i ostali operativni troškovi	19	Napomena 19	Odobranje sažetih finansijskih izvještaja	26
Napomena 10	Depoziti kod inostranih banaka	18			

1. OSNOVA ZA PRIPREMU**1.1. Subjekt izvještavanja**

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Banka“) je osnovana u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine („BiH“) 20. juna 1997. godine, saglasno Opštem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini. Osnovni cilj Banke je održavanje monetarne stabilnosti Bosne i Hercegovine.

Sjedište Centralnog ureda Banke je u Sarajevu, Maršala Tita broj 25.

U skladu sa članom 64. stav 2, Zakona o Centralnoj banci BiH, Banka je obavezna da podnosi Predsjedništvu BiH preliminarne (bez izvršene revizije) finansijske izvještaje za svaki kvartal.

Upravno vijeće Banke, koje se sastoji od pet članova, odobrava ove sažete finansijske izvještaje, a Uprava Banke, koja se sastoji od četiri člana, odgovorna je za njihovu pripremu. Članove Upravnog vijeća i Uprave Banke čine:

Upravno vijeće

dr Senad Softić	predsjedavajući
mr Ankica Kolobarić	član
mr Šerif Isović	član
mr Trivo Marinković	član
dr Ljubiša Vladušić	član

Uprava

dr Senad Softić	guverner
mr Emadina Bajrović	viceguverner
dr Milica Lakić	viceguverner
Želimira Raspudić	viceguverner

1. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

1.2. Računovodstvena osnova

Finansijski izvještaji Banke se pripremaju u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (OMRS).

Ovi sažeti finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 34: „Finansijsko izvještavanje za periode tokom godine“ te se trebaju čitati zajedno sa posljednjim revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima Banke za godinu koja je završila 31. decembra 2017 („godišnji izvještaji“).

Napomene koje su date uz ove sažete finansijske izvještaje pojašnjavaju događaje i transakcije koje su važne za razumijevanje promjena u finansijskom položaju i rezultatima Banke u odnosu na zadnje revidirane godišnje izvještaje.

Sažeti finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa istim računovodstvenim politikama koje su korištene prilikom pripreme godišnjih izvještaja, osim za promjene politika opisane u Napomeni 2 ovih sažetih finansijskih izvještaja. Promjene računovodstvenih politika, sa primjenom od 1. januara 2018. godine, su rezultat implementacije MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ i promjene računovodstvene politike za monetarno zlato u skladu sa MRS 8: „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i ispravke grešaka“.

Kako je navedeno u Napomeni 2, Banka je primijenila promjene računovodstvenih politika ne ispravljajući uporedne podatke za 2017. godinu. Napomena 4 ovih sažetih finansijskih izvještaja daje pregled uticaja promjena računovodstvenih politika na izvještaj o finansijskom položaju Banke na dan 1. januar 2018. godine.

Na dan 1. januar 2018. godine Banka je promijenila prezentovanje određenih pozicija u finansijskim izvještajima i reklasifikovala određene iznose.

U poslovanju Banke u periodu koji je predmet izvještavanja nisu postojale ciklične niti periodične poslovne aktivnosti, sve aktivnosti su se obavljale prema predmetu i vremenu realizacije po načelu trajnosti poslovanja.

Službeni kurs KM prema Euru (EUR) određen je Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine u iznosu 1,95583 KM = 1 EUR. Prema Zakonu, Banka je dužna da bez restrikcija kupuje i prodaje KM za EUR, unutar teritorija Bosne i Hercegovine, po definisanom kursu.

Sažeti finansijski izvještaji Banke prikazani su u državnoj valuti Bosne i Hercegovine koju predstavlja konvertibilna marka (KM). Sve finansijske informacije su zaokružene na najbližu hiljadu (ukoliko nije drugačije navedeno).

Značajne pretpostavke Uprave korištene u primjeni računovodstvenih politika Banke i osnove neizvjesnosti procjena iste su kao i one opisane u godišnjim izvještajima, osim novih pretpostavki i procjena vezanih uz primjenu MSFI 9 koje su opisane u Napomeni 2.

1.3. Mjerenje fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prenos neke obaveze u urednoj transakciji između tržišnih učesnika na datum mjerenja, neovisno od toga da li je ona vidljiva direktno ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja.

Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveze koju bi tržišni učesnici uzeli u obzir prilikom procjenjivanja njihove cijene na datum mjerenja.

Pored toga, za potrebe finansijskog izvještavanja, mjerenje fer vrijednosti je kategorizovano na Nivo 1, 2 ili 3 u zavisnosti od stepena dostupnosti ulaznih podataka za mjerenje fer vrijednosti, kao i značaja koji ulazni podaci imaju na mjerenje fer vrijednosti u cjelini, kako slijedi:

- Ulazni podaci Nivoa 1 su (neusklađene) cijene koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obavezu koje su Banci dostupne na datum mjerenja.
- Ulazni podaci Nivoa 2 su ulazni podaci, osim kod kotiranih cijena uključenih u Nivo 1, koji su dostupni za predmetnu imovinu, odnosno obavezu, bilo direktno ili indirektno.
- Ulazni podaci Nivoa 3 su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obavezi koji nisu dostupni.

Mjerenje fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke prikazano je u Napomeni 16.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike opisane u nastavku primijenjene su od 1. januara 2018. godine, a po osnovu implementacije MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ i promjene računovodstvene politike za monetarno zlato u skladu sa MRS 8: „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i ispravke grešaka“. Kako je dopušteno navedenim standardima, Banka nije prepravljala uporedne podatke u finansijskim izvještajima. Napomena 4 daje pregled uticaja promjena računovodstvenih politika na iznose u izvještaju o finansijskom položaju na dan 1. januar 2018. godine.

2.1. Sažetak promjena računovodstvenih politika za finansijsku imovinu po MSFI 9

Poslovni model

Poslovni model Banke označava način na koji Banka upravlja svojom finansijskom imovinom sa ciljem prikupljanja ugovornih novčanih tokova. Izborom poslovnog modela Banka se opredjeljuje da priliv gotovine ostvari prikupljanjem ugovornih novčanih tokova, prodajom finansijske imovine ili njihovim kombinovanjem.

U poslovni model „držanje radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova“ klasifikuje se finansijska imovina koja generiše ugovorne novčane tokove u toku svog životnog vijeka.

U poslovni model „držanje radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje“ klasifikuje se finansijska imovina koja generiše ugovorne novčane tokove u toku svog životnog vijeka ili prodajom.

U ostale poslovne modele klasifikuje se finansijska imovina koja se stiče radi ostvarenja novčanog priliva njenom prodajom.

Karakteristike ugovornih novčanih tokova

Za potrebe klasifikacije finansijske imovine, Banka mora odrediti da li su ugovorni novčani tokovi finansijske imovine samo plaćanja glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice. Glavnica je generalno fer vrijednost finansijske imovine prilikom početnog priznavanja. Kamata se sastoji od naknade za vremensku vrijednost novca, kreditnog rizika povezanog sa nepodmirenim iznosom glavnice tokom određenog perioda i ostale rizike i troškove povezane sa držanjem finansijske imovine.

Priznavanje, klasifikacija i mjerenje finansijske imovine

Prilikom početnog priznavanja, sva finansijska imovina se mjeri po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi direktno povezani sa sticanjem finansijske imovine se dodaju fer vrijednosti finansijske imovine, kada je primjenjivo, pri početnom priznavanju.

Nakon početnog priznavanja, finansijska imovina Banke se klasifikuje kao finansijska imovina koja se naknadno mjeri po amortizacionom trošku ili kao finansijska imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Klasifikacija finansijske imovine Banke ovisi od poslovnog modela koji je Banka odredila za upravljanje određenom kategorijom finansijske imovine i ugovornih novčanih karakteristika finansijske imovine.

Banka je donijela neopozivi izbor kako bi prikazala u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti naknadne promjene fer vrijednosti ulaganja u vlasničke vrijednosne papire i početno su priznati po trošku sticanja za koju Banka smatra da odgovara njenoj fer vrijednosti.

Metoda efektivne kamatne stope

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje buduća novčana plaćanja ili primanja tokom očekivanog vijeka trajanja finansijske imovine ili finansijske obaveze na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ili na amortizovani trošak finansijske obaveze.

Kod izračuna efektivne kamatne stope, Banka procjenjuje očekivane novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uslove finansijske imovine, ali isključujući očekivane kreditne gubitke. Izračun uključuje sve naknade i plaćene ili primljene iznose između Banke i druge strane koji su sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i sve druge diskonte ili premije.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda koju Banka koristi u izračunu amortizovanog troška finansijske imovine ili finansijske obaveze i pri alociranju i priznavanju prihoda ili rashoda od kamata u dobit ili gubitak tokom određenog perioda.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**2.1. Sažetak promjena računovodstvenih politika za finansijsku imovinu po MSFI 9 (nastavak)***Finansijska imovina koja se naknadno mjeri po amortizovanom trošku*

Finansijska imovina se naknadno mjeri po amortizovanom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost tokom perioda držanja finansijske imovine do njenog dospjeća.

Efekte naknadnih mjerenja se iskazuju kao prihodi od kamata odnosno rashodi od kamata u dobit ili gubitak u periodu kada su nastali.

Finansijska imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Finansijska imovina se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koristeći metod efektivne kamatne stope za prihode i rashode od kamata na bruto knjigovodstvenu vrijednost i usklađuje se sa fer vrijednosti ove finansijske imovine na izvještajne datume tokom držanja finansijske imovine.

Efekte naknadnih mjerenja se iskazuju kao prihodi od kamata odnosno rashodi od kamata u dobit ili gubitak u periodu kada su nastali.

Efekte usklađivanja fer vrijednosti finansijske imovine koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Fer vrijednost se izračunava korištenjem objavljenih kotacija na aktivnim tržištima sa zvaničnih servisa.

Vlasnički vrijednosni papiri

Vlasnički vrijednosni papiri u posjedu Banke nisu predmet transakcija na aktivnim tržištima zbog svojih specifičnih karakteristika. Za vlasničke vrijednosne papire se ne vrši obračun umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke. Banka godišnje utvrđuje fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira. Vlasnički vrijednosni papiri početno su priznati po trošku sticanja. Prihodi od dividendi se priznaju u dobit ili gubitak u periodu u kojem su nastali.

*Umanjenje vrijednosti finansijske imovine***Obim**

Banka primjenjuje trofazni model za mjerenje umanjenja vrijednosti za kreditne gubitke koristeći pristup očekivanih kreditnih gubitaka kako je to zahtijevano MSFI 9. Primjenjuje se za sljedeće kategorije finansijskih instrumenata koji se ne mjere kroz dobit ili gubitak:

- finansijska imovina po amortizovanom trošku i
- dužnički vrijednosni papiri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Finansijska imovina se kreće unutar tri faze koje su bazirane na promjeni kreditnog rizika od datuma početnog priznavanja.

Model umanjenja na osnovu očekivanih kreditnih gubitaka

1. Faza 1 – Prilikom inicijalnog priznavanja sva finansijska imovina, za koju je ocijenjeno da se mora vršiti umanjenje vrijednosti, prema MSFI 9, je alocirana u fazu 1 i zahtijeva obračun očekivanih gubitaka. Za finansijsku imovinu koja se nalazi u fazi 1, računaju se 12-mjesečni očekivani kreditni gubici koristeći vjerovatnoću gubitka za narednih 12 mjeseci.
2. Faza 2 – Ukoliko dođe do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na početno priznavanje, finansijska imovina prelazi u fazu 2. Za finansijsku imovinu u fazi 2, vrši se obračun očekivanog kreditnog gubitka za cjeloživotno razdoblje baziran na vjerovatnoći gubitka za preostali procjenjeni životni vijek finansijske imovine.
3. Faza 3 – Kriterijum za prelazak u fazu 3 je dodjeljivanje statusa gubitka finansijske imovine. Obračun očekivanog kreditnog gubitka se vrši na sličan način kao i u fazi 2.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.1. Sažetak promjena računovodstvenih politika za finansijsku imovinu po MSFI 9 (nastavak)

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka

Vjerovatnoća neispunjenja obaveza, izloženost u slučaju gubitka i stepen gubitka u slučaju neispunjenja obaveza su inputi koji se koriste za procjenu očekivanih kreditnih gubitaka i modelirani su na osnovu makroekonomskih varijabli koje su najbliže povezane sa kreditnim gubicima u portfoliju.

Očekivani kreditni gubici su diskontovani proizvod vjerovatnoće neispunjenja obaveza, izloženosti i stepena gubitka u slučaju neispunjenja obaveza koji se definišu kako slijedi:

- Vjerovatnoća neispunjenja obaveza predstavlja procjenu vjerovatnoće da izdavalac neće biti u mogućnosti da ispunji svoje obaveze po osnovu duga u određenom vremenskom periodu.
- Izloženost predstavlja knjigovodstvenu vrijednost finansijskog instrumenta odnosno knjigovodstveno stanje na dan inicijalnog priznavanja ili na izvještajni datum.
- Gubitak u slučaju neispunjenja obaveza predstavlja procjenu procentualne izloženosti izdavaocu koji se u slučaju neispunjenja neće moći naplatiti. Za ovaj parametar, Banka koristi konstantnu vrijednost u skladu sa članom 161. Uredbe 575/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 26.06.2013. godine.

Uključivanje budućih informacija

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka za svaku fazu i procjena značajnih povećanja kreditnog rizika uzima u obzir informacije iz prošlosti i sadašnjosti kao i razumne prognoze budućih događaja i ekonomskih uslova.

Za izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka, Banka koristi dugoročni kompozitni kreditni rejting. Kompozitni kreditni rejting predstavlja prosjek nivoa postojećih kreditnih rejtinga dodijeljenih određenom emitentu od strane najmanje dvije od tri rejting agencije (Standard & Poor's, Fitch Ratings ili Moody's). S ciljem uključivanja makroekonomskih predviđanja u model izračunavanja očekivanih kreditnih gubitaka, Banka se oslanja na predviđanja promjene rejtinga za pojedine instrumente koje ima u portfoliju i to na način da u svoj model inkorporira predviđanje smjera kretanja rejtinga: pozitivno, stabilno, negativno.

Procjena značajnog povećanja kreditnog rizika

Na svaki izvještajni datum, Banka procjenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od momenta početnog priznavanja. Procjena se vrši komparacijom rizika neispunjenja obaveza od datuma izvještavanja do datuma početnog priznavanja za preostali očekivani životni vijek. Kreditni rizik finansijskog instrumenta se smatra niskim ako je niska vjerovatnoća neispunjenja obaveza ili dužnik ima značajan kapacitet da uredno vraća svoje ugovorne novčane obaveze, kratkoročno i dugoročno. Banka smatra da niski kreditni rizik imaju sve izloženosti koje imaju vrijednost kompozitnog rejtinga AA minus (AA-) ili bolji.

Finansijski instrument se dislocira iz faze 1 ukoliko se smatra da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika i prelazi u fazu 2 ukoliko plaćanje kasni 30 dana odnosno u fazu 3 ukoliko plaćanje kasni 90 dana. Osim navedenih kriterija dužine kašnjenja, Banka pri odlučivanju o alokaciji individualnih finansijskih instrumenata u fazu 2 procjenjuje da li se radi o značajnom povećanju kreditnog rizika u odnosu na inicijalno procijenjene rizike. U slučaju da je došlo do smanjenja ocjene kompozitnog kreditnog rejtinga za više od dva podioka u odnosu na datum inicijalnog priznavanja i/ili do smanjenja ocjene kompozitnog kreditnog rejtinga ispod investibilnog nivoa kompozitnog kreditnog rejtinga, tj. ispod ocjene BBB minus (BBB-) vrši se transfer izloženosti u fazu 2. Izloženost se može vratiti iz faze 2 u fazu 1 ukoliko su otklonjeni uzroci koji su doveli do transfera u fazu 2 i to minimalno 90 dana nakon otklanjanja uzroka.

Prezentacija rezervacija za očekivane kreditne gubitke u izvještaju o finansijskom položaju

- za finansijsku imovinu koja se mjeri po amortizovanom trošku kao odbaiva stavka bruto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine;
- za dužničke vrijednosne papire mjerene kroz ostalu sveobuhvatnu dobit rezervacije se ne priznaju u izvještaju o finansijskom položaju već u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti unutar pozicije kapitala i rezervi.

Dobitak ili gubitak od umanjenja vrijednosti se priznaje u dobit ili gubitak, neovisno od naknadnog mjerenja finansijske imovine.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.1. Sažetak promjena računovodstvenih politika za finansijsku imovinu po MSFI 9 (nastavak)

Definicija statusa neispunjavanja obaveza

Banka smatra da je finansijski instrument u statusu neispunjenja obaveza kada jedan ili više slučajeva umanjena vrijednosti koji su nastupili nakon datuma početnog priznavanja imaju negativan uticaj na procjenjene buduće gotovinske tokove instrumenta. Kriterijumi za status neispunjavanja obaveza su objektivni dokazi umanjena vrijednosti i to posebno:

- značajne finansijske poteškoće emitenta vrijednosnog papira,
- kršenje ugovornih obaveza u smislu kašnjenja po obavezama glavnice i kamate,
- eventualno restrukturiranje ili izmjena postojećih uslova servisiranja obaveza po osnovu duga proizašlog iz finansijskog instrumenta iz razloga koji se odnose na finansijske poteškoće emitenta,
- vjerovatnoća bankrota i/ili likvidacije ili drugi oblik finansijske reorganizacije,
- nedostatak aktivnog tržišta za trgovanje.

Pored navedenih kriterijuma, ukoliko plaćanje kasni 90 dana onda finansijski instrument prelazi u fazu defaulta.

Reklasifikacija

U slučaju da Banka reklasifikuje finansijsku imovinu, reklasifikacija se primjenjuje prospektivno od datuma reklasifikacije.

Ako se finansijska imovina reklasificira izvan kategorije mjerenja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u kategoriju mjerenja po amortizacionom trošku, akumulirani dobitak ili gubitak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se koristi za prilagođavanje fer vrijednosti finansijske imovine i to postaje amortizirani trošak na datum reklasifikacije.

Ako se finansijska imovina reklasificira izvan kategorije mjerenja po amortizacionom trošku u kategoriju mjerenja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, razlika između fer vrijednosti finansijske imovine i njene bruto knjigovodstvene vrijednosti priznaje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti na datum reklasifikacije.

Prestanak priznavanja

Prilikom prestanka priznavanja finansijske imovine koja se naknadno mjeri po amortizovanom trošku, zatečeni saldo po osnovu umanjena vrijednosti na datum prestanka priznavanja zatvara se preko dobiti ili gubitka perioda.

Prilikom prestanka priznavanja finansijske imovine koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kumulativni dobitak ili gubitak ranije priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prenosi se iz kapitala u dobit ili gubitak perioda.

2.2. Sažetak promjena računovodstvenih politika za monetarno zlato

Monetarno zlato je dio deviznih rezervi Banke i klasifikovano je kao finansijska imovina. Banka je preispitala postojeću računovodstvenu politiku za monetarno zlato i promijenila računovodstveni tretman monetarnog zlata, sa primjenom od 1. januara 2018. godine, kako slijedi:

Monetarno zlato se početno priznaje po fer vrijednosti, uključujući transakcijske troškove koji se direktno mogu pripisati sticanju zlata. Nakon početnog priznavanja, monetarno zlato se naknadno mjeri po fer vrijednosti.

Nerealizirani dobiti i gubici koji proizlaze iz promjena fer vrijednosti, a odnose se na promjene u cijeni monetarnog zlata, priznaju se na računu revalorizacijskih rezervi u okviru ostale sveobuhvatne dobiti.

U slučaju da nerealizirani gubici prelaze iznos revalorizacijske rezerve za monetarno zlato po proteku poslovne godine, Banka će odbiti taj iznos od neto dobiti raspoložive za distribuciju za taj period.